Lietas arhīva Nr. K69-0060-21/21
ECLI:LV:KURT:2021:0119.11380043319.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2021.gada 19.janvārī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnesis A.Jēkabsons,
piedaloties prokuroram E.Kristovskim,

atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas un 274.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1]/pers. A/(turpmāk – Apsūdzētais) izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, saistītu ar vardarbību(laupīšanu).

2019.gada 18.oktobrī no pulksten 20.00 līdz pulksten 20.28 Apsūdzētais ieradās /pers. B/ dzīves vietā /adrese/. Rīkojoties mantkārīgā nolūkā, ar mērķi prettiesiski iegūt svešu mantu, Apsūdzētais caur neaizslēgtām ieejas durvīm iegāja dzīvojamā mājā. Skaidri zinot, ka tur dzīvojošais /pers. B/ ir vājdzirdīgs, Apsūdzētais izmantoja šo apstākli, lai atvieglotu savu darbību īstenošanu, piegāja istabā pie galda sēdošajam /pers. B/ no aizmugures un uzbruka viņam, vienlaicīgi ar abām dūrēm tīši, kopumā ne mazāk kā divas reizes, iesitot viņam pa galvu deniņu un vaiga kaulu apvidū. Turpinot iesāktās darbības, Apsūdzētais satvēra /pers. B/ aiz drēbēm plecu rajonā, nogāza viņu no krēsla un aizvilka uz dzīvojamās mājas koridoru. Šajā telpā, turot cietušo satvertu aiz drēbēm un tā liedzot viņam iespēju pretoties, Apsūdzētais pārmeklēja viņa apģērba kabatas un no tām izvilka /pers. B/ piederošo mobilo telefonu NOKIA 105 15.00 *euro* vērtībā un naudu 12 *euro* (1 gab. 10 *euro* banknoti un 2 gab. 1 *euro* monētas), ko paņēma un aiznesa prom, aizejot no notikuma vietas.

Apsūdzētā rīcības rezultātā, izdarot svešas kustamas mantas nolaupīšanu, saistītu ar vardarbību (laupīšanu), cietušajam /pers. B/ tika radītas fiziskas sāpes, nodarīti maznozīmīgi miesas bojājumi, proti, zemādas asinsizplūdumi abu acu apakšējo plakstiņu rajonos, kā arī radīts mantisks kaitējums 27.00 *euro* apmērā.

Ar savām darbībām Apsūdzētais izdarīja Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] Apsūdzētais izdarīja dokumenta, kas piešķir tiesības nolaupīšanu.

2019.gada 18.oktobrī no pulksten 20.00 līdz pulksten 20.28 Apsūdzētais ieradās /pers. B/ dzīves vietā /adrese/. Rīkojoties mantkārīgā nolūkā, ar mērķi prettiesiski iegūt svešu mantu, Apsūdzētais caur neaizslēgtām ieejas durvīm iegāja dzīvojamā mājā. Skaidri zinot, ka tur dzīvojošais /pers. B/ ir vājdzirdīgs, Apsūdzētais izmantoja šo apstākli, lai atvieglotu savu darbību īstenošanu, piegāja istabā pie galda sēdošajam /pers. B/ no aizmugures un uzbruka viņam, vienlaicīgi ar abām dūrēm tīši, kopumā ne mazāk kā divas reizes, iesitot viņam pa galvu deniņu un vaiga kaulu apvidū. Turpinot iesāktās darbības, Apsūdzētais satvēra /pers. B/ aiz drēbēm plecu rajonā, nogāza viņu no krēsla un aizvilka uz dzīvojamās mājas koridoru. Šajā telpā, turot cietušo satvertu aiz drēbēm un tā liedzot viņam iespēju pretoties, Apsūdzētais pārmeklēja viņa apģērba kabatas un no tām izvilka Latvijas Republikas pilsoņa pasi uz /pers. B/ vārda - dokumentu, kas tā turētājam piešķir Latvijas Republikas Satversmē un uz tās pamata izdotajos normatīvajos aktos noteiktās un valsts garantētās pilsoņa tiesības, ko paņēma un aiznesa prom, aizejot no notikuma vietas.

Ar savām darbībām Apsūdzētais izdarīja Krimināllikuma 274.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Apsūdzētais tiesā savu vainu viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas un pēc Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas neatzina. Viņš arī neatzina cietušā /pers. B/ mantiskā zaudējuma kompensāciju 42.00 EUR.

Apsūdzētā liecības apstiprina, ka 2019.gada 18.oktobrī viņš bijis /pers. B/ mājās /adrese/. Gājis pie viņa izskaidroties par to, ka viņš kopā ar paziņām viņu - /pers. A/ - pagājušajā gadu mijā piekāvis, bet viņš - /pers. A/ par to neziņoja Valsts policijai. Viņš /pers.B/ nebija saticis un tieši šajā dienā nolēmis izskaidroties. Devies uz cietušā dzīvesvietu. Ārdurvis nav bijušas aizslēgtas, tādēļ devies uz dzīvojamo istabu, kur degusi gaisma. Pie galda sēdējis /pers. B/, viņa tēvs un vēl divi vīrieši, kurus nav pazinis. Piegājis pie /pers. B/ un teicis viņam: "/pers.B/, ko nu". /pers. B/ satvēris viņu aiz drēbēm pie krūtīm, bet viņš sitis /pers. B/ pretī. Kopumā iesitis divas reizes ar dūri pa seju /pers. B/, kurš palaidis rokas no satvēriena nokritis uz grīdas. Pārējie telpā esošie prasījuši, par ko tas ir. Viņš atteicis, ka /pers. B/ zina par ko. /pers. B/ krītot no kabatas izkritis mobilais telefons, ko viņa tēvs paņēmis un nolicis uz galda. Pēc šo darbību izdarīšanas viņš nekavējoties devies prom. Neko no /pers. B/ mantām neesot ņēmis.

Pārbaudot un izvērtējot pierādījumus tiesas izmeklēšanā, tiesa uzskata, ka Apsūdzētā vaina viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīta pilnībā ar cietušā liecībām, liecinieku liecībām un citiem tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem rakstveida pierādījumiem un to kopumā.

Cietušā/pers. B/ liecības apstiprina, ka 2019.gada 18.oktobrī ap pulksten 22.30 atradies savā dzīvesvietā /adrese/ un kopā ar /pers. E/ un /pers. F/ lietojuši alkoholu. Istabā ienācis Apsūdzētais, pienācis viņam no mugurpuses un ar dūrēm no abām pusēm iesitis deniņu rajonā vismaz divas reizes. No sitieniem viņš apdullis un nokritis uz grīdas. Pēc tam Apsūdzētais satvēris viņu aiz pleciem un aizvilcis līdz koridoram. Koridorā Apsūdzētais pārmeklējis viņa kabatas, paņēmis mobilo telefonu Nokia, pasi un naudu 12.00 EUR.

Liecinieka/pers. E/ liecības, kuras nolasītas pēc prokurora lūguma pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu, apstiprina, ka 2019.gada 18.oktobrī ap pulksten 22.00 kopā ar /pers. F/ un /pers.B/ /adrese/, lietojuši alkoholu. Pēc pulksten 22.00 pēkšņi istabā ienācis Apsūdzētais(pazinis pēc iesaukas "/vārds/"), kurš sagrābis aiz pleciem /pers. B/ un ar varu aizvilcis uz koridoru. Apsūdzētais/pers. A/ teicis: "Tu jau zini par ko!" Pēc brīža /pers. B/ atnācis atpakaļ istabā un teicis, ka /pers. A/ viņu esot sitis. /pers. B/ abas acis bija uzsistas un vēlāk palikušas "zilas". /pers. B/ vēl stāstījis, ka apsūdzētais /pers. A/ no kabatas izrāvis telefonu, pasi un naudu 12.00 EUR. /pers.B/ nav bijis stiprā alkohola reibumā(l. 25.lpp.).

Liecinieka/pers. F/ liecības apstiprina, ka 2019.gada 18.oktobrī kopā ar /pers. B/ un /pers. E/ lietojuši alkoholu /adrese/. Redzējis, ka /pers. B/ ir jauns mobilais telefons Nokia ar divām SIM kartēm. Ap pulksten 22.00 iemidzis, no rīta pamodies un ieraudzījis, ka /pers. B/ abas acis ir "zilas". /pers. B/ stāstījis, ka /pers. A/ viņu esot piekāvis un izrāvis no kabatas telefonu, pasi un naudu 12.00 EUR.

Liecinieka/pers. L/ liecības, kuras nolasītas pēc prokurora lūguma pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu, apstiprina, ka 2019.gada 18.oktobrī pēcpusdienā pie viņa dēla /pers. B/ ciemos /adrese/, atnācis/pers.E/ un /pers. F/. Sasveicinājies un pats iegājis savā istabā. Vēlu vakarā pamanījis, ka /pers. B/ guļ zemē koridorā, acis bija sasistas, uztūkušas. /pers. B/ teicis, ka atnācis /pers. A/ un viņu piekāvis, nolaupījis viņam naudu, pasi un telefonu. Troksni dzirdējis, bet domājis, ka puiši savā starpā kaut ko rosās pa māju, tāpēc neesot gājis skatīties(l. 30., 31.lpp.).

Liecinieces/pers. M/ liecības apstiprina, ka viņa ir cietušā /pers. B/ māte. 2019.gada 18.oktobra vakarā ap pulksten 20.46 viņa saņēmusi SMS no dēla /pers. B/ mobilā tālruņa, kurā bija teikts, ka ir atrasts dēla telefons un pase uz /pers. B/ vārda. Vienojušies par atlīdzības maksu 10.00 EUR. Lieciniece atradusies ārzemēs, tādēļ lūgusi draudzenei /pers. O/ saņemt mantas./pers.O/ satikusies 19.oktobrī ap pulksten 22.00 vakarā pie /nosaukums/. Pēc /pers.O/ teiktā, tur viņu sagaidījis vīrietis ģērbies tumšā pusmētelī un tumšā adītā cepurē, kurš esot stādījies priekšā kā /pers.V/. Viņa Latvijā atgriezusies 24.oktobra vakarā. Dēls atnācis un stāstījis, ka 18.oktobra vakarā /adrese/, /pers. A/ esot viņu piekāvis un aplaupījis. Dēls teicis, ka 19.oktobrī telefonu esot nobloķējis. Precizē, ka 2018.gada maijā /pers. A/ arī atņēmis /pers. B/ telefonu un pieprasījis izpirkuma maksu. Pēc nedēļas /pers. A/ piekāvis viņas dēlu un atkal atņēmis telefonu, dzīvokļa atslēgas. 2019.gada janvārī /pers. A/ nozadzis /pers. B/ mašīnu BMW un trimmeri, par šo faktu policijā bija uzsākts kriminālprocess.

Liecinieces/pers. O/ liecības apstiprina, ka 2019.gada 19.oktobra vakarā, wattsappā zvanījis svešs numurs. Draudzene /pers.M/ rakstījusi, ka kāds cilvēks esot atradis viņas dēla /pers. B/ mobilo telefonu, pasi un vēlas to atdot. Viņa teikusi, ka atrodoties ārzemēs un, ka pati nevar saņemt šīs lietas atpakaļ. Sazvanījusi cilvēku, kurš atradis mobilo telefonu un pasi, vienojušies par atlīdzību 10.00 EUR apmērā. Cilvēks vārdā "/pers.V/" teicis, ka mantas atradis pie veikala "/Nosaukums/". Vienojušies par satikšanās vietu un laiku.

Liecinieka/pers. V/ liecības, kuras nolasītas pēc prokurora lūguma pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu, apstiprina, ka 2019.gada 18.oktobra vakarā ap pulksten 22.00 iznācis no veikala "/Nosaukums/", kurš atrodas /adrese A/ un ejot gar blakus esošo lombardu uz zemes atradis pilsoņa pasi uz /pers. B/ vārda un mobilo telefonu NOKIA. Bija redzams, ka šīs mantas nebija izmestas zemē, bet noliktas, viena uz otru, uz pases virsū bija uzlikts mobilais telefons. Viņš pacēlis šīs lietas un konstatējis, ka mobilais telefons ir ieslēgtā stāvoklī. Paskatījies kontaktu sarakstu un atradis vārdu "mamma". Uzrakstījis uz "mammas" numuru, ka viņš atradis pasi un telefonu un prasījis vai viņai pazīstams cilvēks vārdā /pers. B/. Viņa atbildējusi, ka tas esot viņas dēls, bet viņa atrodas ārzemēs un pati nevar saņemt šīs lietas. Viņa jautājusi, ko viņš par to kā atlīdzību vēlas saņemt. Piekritis saņemt 10.00 EUR. Nezinot, kā pase un mobilais telefons nonācis atrastajā vietā(l. 41.lpp.).

Protokols par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām apstiprina, ka cietušais /pers. B/ norāda uz Apsūdzēto kā personu, kura apsūdzībā minētā laikā un vietā viņam nolaupīja apsūdzībā minētās mantas(l. 9.,10.lpp.).

Mobilā sakaru operatora SIA "/nosaukums A/" ziņas apstiprina, ka no /pers. B/ lietošanā esošā tālruņa numura Nr. /numurs/ veikts zvans 2019.gada 18.oktobrī pulksten 20:28:55(l. 16.lpp.). Cietušais/pers. B/ tiesas sēdē apstiprināja, ka viņš šajā laikā no telefona nav zvanījis, jo to nolaupījis Apsūdzētais. Tas apstiprina to, ka apsūdzībā norādītie noziedzīgie nodarījumi ir izdarīti 2019.gada 18.oktobrī laikā no pulksten 20.00 līdz pulksten 20.28 un līdz ar to ir pamats izdarīt grozījumus apsūdzībā.

Protokols par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijām apstiprina, ka liecinieks /pers. E/ norāda uz Apsūdzēto, kurš apsūdzībā minētā laikā un vietā no istabas izvilka cietušo /pers. B/, pēc kā cietušais /pers. B/ atgriezies ar sasistu seju un bez pases, naudas un telefona(l.26., 27.lpp.).

Eksperta atzinums Nr.488L apstiprina, ka /pers. B/ konstatēti miesas bojājumi: zemādas asinsizplūdumi abu acu apakšējo plakstiņu rajonos, kas varēja rasties 18.10.2019. pie lēmumā minētiem apstākļiem cietu - trulu priekšmetu iedarbību rezultātā, un pēc sava rakstura pieskaitāmi pie maznozīmīgiem miesas bojājumiem. Augstākminētie miesas bojājumi /pers. B/ varēja rasties ne mazāk kā divu traumatisku iedarbību rezultātā(l.71.lpp.).

Izvērtējot tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus, tiesa uzskata, ka ir izslēgtas jebkuras saprātīgās šaubas par to, ka Apsūdzētais nolaupīja svešu kustamu mantu, saistītu ar vardarbību(laupīšanu), un nolaupīja dokumentu(pasi), kas piešķir tiesības. Tiesa uzskata, ka apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas un 274.panta pirmās daļas.

Augstākā tiesa vairākkārt ir paudusi atziņu, ka izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums.

Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (sk.Augstākās tiesas Senāta 2015.gada 16.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKK-J-0061/2015, krimināllietas Nr.11088110112 un Augstākās tiesas Senāta 2015.gada 27.maija lēmumu lietā Nr.SKK-0325/2015, krimināllietas Nr.11815000609).

Krimināllikuma komentāros, analizējot laupīšanas sastāvu, norādīts, ka laupīšana ir vairākobjektu noziegums, jo laupīšanas uzbrukums apdraud ne tikai cietušā mantiskās intereses, bet vienlaicīgi vērsts arī pret personas veselību vai dzīvību. Laupīšanas objektīvā puse izpaužas kā svešas kustamas mantas nolaupīšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.

Laupīšanas subjekts ir ikviena fiziska un pieskaitāma persona, kura līdz nozieguma izdarīšanas dienai sasniegusi 14 gadu vecumu. Vainīgā subjektīvā attieksme pret nodarījumu ir tiešs nodoms, jo vainīgais apzinās savu darbību kaitīgumu, paredz, ka ar laupīšanu cietušajam nodarīs zaudējumus, un vēlas iedzīvoties uz citu personu rēķina (sk. U. Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 37.-41.lpp.).

Vardarbība laupīšanā ar fizisku sāpju nodarīšanu ir piekaušana, sišana vai ikviena cita tāda rakstura piespiešana atdot mantu, kas rada kaitējumu cietušā dzīvībai vai veselībai. Taču vardarbība var būt arī tāda, kas sāpes nenodara, piemēram, kad vainīgais tikai ierobežo cietušā kustības vai pārvietošanās brīvību. Savukārt ar vardarbības piedraudējumu jāsaprot cietušā psihiska ietekmēšana, kas izpaužas vainīgā izteiktā vai citādi demonstrētā gatavībā lietot vardarbību pret cietušo. Piedraudējumu var izteikt ar vārdiem, žestiem, ar kāda priekšmeta, ar ko var kaitēt cietušā veselībai vai dzīvībai, demonstrēšanu (sk. U. Krastiņš, V. Liholaja, D. Hamkova. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016., 38.lpp.).

Saskaņā ar Krimināllikuma 19.pantu par dalību uzskatāma apzināta noziedzīga darbība, ar kuru tīšu noziedzīgu nodarījumu kopīgi, to apzinoties, tieši izdarījušas divas vai vairākas personas (tas ir, grupa). Katra no šīm personām ir noziedzīgā nodarījuma dalībnieks (līdzizdarītājs).

Tiesa uzskata, ka ar tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem pierādījumiem ir pierādīta noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā, objektīvā puse, jo cietušā liecība apstiprina, ka Apsūdzētais cietušajam no aizmugures uzbrucis, vienlaicīgi ar abām dūrēm tīši, kopumā ne mazāk kā divas reizes, iesitot viņam pa galvu deniņu un vaiga kaulu apvidū, satvēris cietušo aiz drēbēm plecu rajonā, nogāzis viņu no krēsla un aizvilcis uz dzīvojamās mājas koridoru un šādā veidā pārvarot un likvidējot jebkādu iespējamo cietušā pretošanos, Apsūdzētais nolaupījis cietušajam piederošo mantu.

Savukārt sitiena izdarīšana, ko nenoliedz arī Apsūdzētais, kā fiziska vardarbība ierobežoja cietušā spēju pretoties, Apsūdzētais ieguva mantu un varēja ar to brīvi rīkoties pēc saviem ieskatiem.

Lietā ir pierādīts, ka Apsūdzētais pret cietušo vērsa konkrētas darbības ar mērķi, nolūku, konkrētajā gadījumā – pārvarēt cietušā pretošanos un iegūt mantu. Katras personas nodoms rodas, veidojas pastāvot vai iestājoties kādiem konkrētiem apstākļiem. Lietā konstatējams, ka Apsūdzētajam

nodoms aplaupīt cietušo radās jau ienākot viņa dzīvesvietā, visticamāk novērtēja arī to, ka cietušais ir alkohola reibumā, vājdzirdīgs, kas viņam atvieglos veikt laupīšanai raksturīgās darbības. Apsūdzētā veiktās darbības nav iespējams izdarīt nejauši vai nevēloties tās darīt: vardarbība pret cietušo, mantu iegūšana apstiprina Apsūdzētā vēlmi iegūt cietušā mantas, pārvarot cietušā pretošanos. Tiesai nav šaubu par Apsūdzētā pieskaitāmību, viņš ir noziedzīgā nodarījuma subjekts.

Tiesai nav pamata neticēt cietušā liecībām par Apsūdzētā vardarbību pret viņu un nolaupītajām mantām, kuras pēc piekaušanas Apsūdzētais izvilcis no cietušā kabatām. Cietušā liecības pirmstiesas izmeklēšanā un tiesas izmeklēšanā ir nemainīgais. Cietušā liecības apstiprina tiesas izmeklēšanā nopratinātie liecinieki /pers. L/, /pers.E/ un /pers. F/. Tiesa secina, ka liecinieka /pers. L/ liecības apstiprina, ka viņš laupīšanas brīdī nav atradies istabā kopā ar cietušo /pers. B/, lieciniekiem /pers.E/ un /pers. F/, līdz ar to viņš nevarēja paņemt /pers. B/ mobilo telefonu un citas noplaupītās mantas, par ko tiesas izmeklēšanā liecinājis Apsūdzētais. Minēto liecinošo personu liecības savā starpā apstiprina apsūdzībā minētās laupīšanas apstākļus, bet ir pretrunā ar Apsūdzētā liecībām par šiem faktiem. Minēto apsvērumu dēļ tiesa nepiešķir ticamību Apsūdzētā liecībām par to, ka viņš nav nolaupījis cietušajam naudu, mobilo telefonu un pilsoņa pasi. Apsūdzētais noliedz minēto mantu nolaupīšanu, lai tādā veidā izvairītos no krimināltatbildības.

Saskaņā ar likuma "Personu apliecinošu dokumentu likums" 2.panta pirmā un trešā daļa nosaka, ka personu apliecinošs dokuments ir tiesību aktos pilnvarotas valsts pārvaldes iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina tā turētāja identitāti un tiesisko statusu. Personu apliecinoša dokumenta turētājs ir persona, kurai izsniegts personu apliecinošs dokuments.

Apsūdzētais izdarīja dokumenta(pases), kas piešķir tiesības, nolaupīšanu.

Krimināllikuma 274.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu viens no priekšmetiem ir dokuments, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem. Pase ir personu apliecinošs dokuments, kuru uzrādot, persona var realizēt tiesības un pienākumus privāto un publisko tiesību jomā. Tāpēc tā ir atzīstama par Krimināllikuma 274.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu priekšmetu.

Tiesai nav pamata apšaubīt cietušā sniegtās liecības pirmstiesas un tiesas izmeklēšanas procesā, kuras apstiprinās ar liecinieku liecībām. Apsūdzēto mērķi iegūt svešu mantu, apstiprina cietušā liecības par nodarījumu. Mantas nolaupīšanu apstiprina fakts, ka cietušajam nolaupītā manta neilgu laiku pēc notikuma atrasta un atgriezta cietušajam.

Nosakot Apsūdzētajam soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, Apsūdzētais izdarījis vienu smagu noziegumu un vienu mazāk smagu noziegumu.

Tiesa secina, ka Apsūdzētais iepriekš sodīts vairākkārt. Pēdējo reizi 2019.gada 20.februārī Kurzemes rajona tiesā pēc Krimināllikuma 253.^{2}panta pirmās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšana uz 2(diviem) mēnešiem 10(desmit) dienām. Spriedums stājies spēkā 2019.gada 8.jūnijā.

2019.gada 5.novembrī Kurzemes rajona tiesā pēc Krimināllikuma 143.panta pirmās daļas un sodīts ar piespiedu darbu uz 180(simts astoņdesmit) stundām. Spriedums stājies spēkā 2019.gada 16.novembrī. Sods ar 2020.gada 5.novembra Kurzemes rajona tiesas lēmumu aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām. Lēmums stājies spēkā 2020.gada 20.novembrī.

Minētie tiesu nolēmumi apstiprina, ka Apsūdzētais jaunus noziedzīgus nodarījumus izdarījis nedzēstas sodāmības laikā.

Par sevi Apsūdzētais tiesai sniedza informāciju, ka ir šķīries, apgādībā viens bērns, pirms apcietinājuma strādājis līguma darbus, agrāk sodīts, pēdējā gada laikā sodīts administratīvi.

Krimināllikuma 47.pantā ietvertos atbildību mīkstinošus apstākļus Apsūdzētajam tiesa nekonstatē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par Apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Tiesa secina, ka Apsūdzētajam izveidojusies noturīga tendence izdarīt noziedzīgos nodarījumus un tas nozīmē, ka Apsūdzētais vienaldzīgi izturas pret noziedzīgo nodarījumu sekām, neanalizē savu uzvedību, nevēlas laboties un dzīvot vispārpieņemtu dzīvi sabiedrībā. Iespējams, ka algota darba un ģimenes neesamība ir veicinoši apstākļi izdarīt noziedzīgos nodarījumus. Tiesas ieskatā arī izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturs raksturo Apsūdzētā personību, jo, tos izdarot, Apsūdzētais vēlējies gūt mantisku labumu, tie izdarīti, vēršoties arī pret cilvēku veselību. Tiesas ieskatā ziņas kopumā liecina, ka Apsūdzētais ir vērtējams negatīvi.

Nodarījuma kaitīgums ir svarīgākā noziedzīga nodarījuma pazīme, kas izpaužas tajā apstāklī, ka noziedzīgais nodarījums apdraud personu svarīgas intereses tādā mērā, ka nepieciešams pret šo nodarījumu vērsties ar krimināltiesību līdzekļiem. Atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīguma pakāpei Krimināllikuma Sevišķās daļas pantā vai panta daļas sankcijā paredzēti soda veidi un to apmērs, kas draud par konkrēto noziedzīgo nodarījumu (sk. U. Krastiņš. V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2015, 48.-49.lpp.), un saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, Apsūdzētais izdarījis divus noziedzīgos nodarījumus, kas tiek klasificēti kā smags noziegums un mazāk smags noziegums, Apsūdzētais vērsies pret cietušo veselību un mantiskajām interesēm.

Tiesa, izvērtējusi iepriekš minēto, secina, ka Apsūdzētajam sods par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms brīvības atņemšanas veidā. Apsūdzētā personība, iepriekš izdarīto noziedzīgo nodarījumu skaits apliecina, ka Apsūdzēto var audzināt sods tikai brīvības atņemšanas veidā. Norādāms, ka ar šo sodu tiks līdzsvarotas Apsūdzētā un sabiedrības intereses, jo Apsūdzētajam šī soda veida izciešana liks laboties, atturēs no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas, savukārt sabiedrības interesēs ir Apsūdzētā izolēšana no tās.

Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Krimināllikuma 274.panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Tā kā netika konstatēti Apsūdzētā atbildību mīkstinošie apstākļi, konstatēts viens atbildību pastiprinošais apstāklis katra noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tiesa uzskata, ka par atbilstošu un samērīgu brīvības atņemšanas sodu deviņu mēnešu apmērā par Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas izdarīto noziedzīgo nodarījumu un īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem par Krimināllikuma 274.panta pirmajā daļā izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Apsūdzētajam nav piemērojams Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā paredzētais papildsods – mantas konfiskācija, jo Apsūdzētajam nav piederošu mantu.

Panta sankcijā par Krimināllikuma 176.panta pirmās daļas paredzēts obligāti piemērot papildsodu – probācijas uzraudzība. Tiesa secina, ka pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, ir lietderīgi uzraudzīt Apsūdzētā uzvedību un pakļaut Apsūdzēto Valsts probācijas dienesta noteiktajiem ierobežojumiem viena gada apmērā, nosakot papildsodu šādā apmērā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības sodi daļēji saskaitāmi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu, soda termiņā ieskaitāms /pers. A/ aizturēšanas laiks no 2019.gada 30.oktobra līdz 2019.gada 31.oktobrim.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 272.panta ceturtās daļas, drošības līdzeklis nodošana policijas uzraudzībā /pers. A/ grozāms uz apcietinājumu un viņš apcietināms nekavējoties pēc sprieduma pasludināšanas.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 529.panta otrajai daļai un Latvijas Sodu izpildes kodeksa 138.^{2} pantam Apsūdzētajam nosakāms pienākums

nākamajā dienā pēc atbrīvošanās no brīvības atņemšanas iestādes ierasties probācijas uzraudzības soda izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai.

Kriminālprocesa likuma 22. un 350.pants dod tiesības cietušajam pieprasīt morālo un materiālo kompensāciju.

Cietušais/pers. B/ pieteicis mantiskā kaitējuma kompensāciju 42.00 EUR apmērā, ko sastāda mobilā telefona vērtība 15.00 EUR, par ID kartes noformēšana 15.00 EUR, naudas nolaupīšana 12.00 EUR(l.7.lpp.). Apsūdzētais mantisko kaitējumu neatzina.

Saskaņā ar Civillikuma 1779. Un 1784.pantu Apsūdzētajam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu prettiesīgo darbību ir nodarījis cietušajam.

Zaudējumu atlīdzināšanas mērķis ir nodrošināt pēc iespējas pilnīgāku tādu stāvokļa atjaunošanu, kāds būtu bijis tad, ja aizskārums nebūtu noticis. Turklāt norādāms, ka jāatlīdzina tikai tāds zaudējums, kuram var noskaidrot nodarītāju. Zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību, un kā priekšnosacījumi zaudējumu atlīdzināšanai konstatējami nodarītāja prettiesiska rīcība, zaudējumu esamība, cēloniskais sakars (sk. K. Torgāns. Saistību tiesības. Mācību grāmata. - Rīga, 2014., 207.-217.lpp.).

Tiesa uzskata, ka cietušā pieteiktā kaitējuma kompensācija ir apmierināma daļēji 12.00 EUR apmērā, kas ir nolaupītās naudas vērtība. Cietušais nav pierādījis mantisko kaitējumu 30.00 EUR vērtībā, lietā netika iesniegti ID kartes izdevumu apliecinoši dokumenti, savukārt nolaupītais mobilais telefons NOKIA 105 tika atgriezts atpakaļ cietušajam. Ievērojot minēto, tiesa secina, ka cietušajam mantiskā kaitējuma kompensācija nav nosakāma 30.00 EUR apmērā.

Tiesa secina, ka lietisko pierādījumu lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 350.-354., 511., 512., 527.-530.panta, tiesa

n o s p r i e d a:

[1]/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 176.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 9(deviņiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas un probācijas uzraudzību uz 1(vienu) gadu.

[2]/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 274.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2(diviem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, sodus daļēji saskaitot, galīgo sodu /pers. A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 10(desmit) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas un ar probācijas uzraudzību uz 1(vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu, soda termiņā ieskaitīt /pers. A/ aizturēšanas laiku no 2019.gada 30.oktobra līdz 2019.gada 31.oktobrim.

Drošības līdzekli nodošanu policijas uzraudzībā /pers. A/ grozīt uz apcietinājumu un apcietināt viņu nekavējoties pēc sprieduma pasludināšanas.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. B/ mantiskā zaudējuma kompensāciju 12.00 EUR(divpadsmit *euro*), bet pārējā daļā nenoteikt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas – 2021.gada 19.februāra, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnesis A.Jēkabsons